

**ARMATA ROMÂNĂ ȘI APĂRAREA NAȚIONALĂ
ÎNTRE TEORIE ȘI PRACTICĂ
- UN PUNCT DE VEDERE -**

**THE ROMANIAN ARMY AND THE NATIONAL DEFENSE
BETWEEN THEORY AND PRACTICE
- A POINT OF VIEW -**

*General-locotenent (rtr.) prof.asoc. dr. Constantin MINCU**

Rezumat: În acest articol autorul analizează, pe scurt, unele prevederi din legislația de bază care reglementează activitatea Ministerului Apărării Naționale și a structurilor subordonate acestuia. Spațiul restrâns al unui articol nu a permis prezentarea critică a tuturor capitolelor și articolelor, cuprinse în cele 160 de pagini ale documentelor menționate.

Autorul crede că prezentarea critică a unor aspecte privind aplicarea în practică, pe teren, a acestor prevederi bine întocmite, a fost făcută cu totală bună credință, cu scopul de a putea fi corectate, dacă se consideră necesar, de către cei în drept!

Cuvinte cheie: legislație MApN, Legea nr. 346/2006, Strategia Națională de Apărare, Carta Albă a Apărării.

Abstract: In this article, the author briefly analyzes some provisions of the basic legislation governing the activity of the Ministry of National Defense and its subordinate structures. The limited space of an article did not allow the critical presentation of all the chapters and articles contained in the 160 pages of the mentioned documents.

The author believes that the critical presentation of some aspects regarding the application in practice, on the ground, of these well-drafted provisions, was made in total good faith, in order to be corrected, if deemed necessary, by those entitled to do so!

* Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, membru în Consiliul Onorific al Academiei Oamenilor de Știință din România, Vicepreședintele Secției de Științe Militare, telefon: 0722303015, email: mincu_constantin@yahoo.com.

Keywords: Ministry of National Defense legislation, Law no. 346/2006, National Defense Strategy, White Charter of Defense.

1. Introducere

Consider, pe baza unui set de argumente complex aflat, dacă se dorește, la îndemâna actualilor decidenți civili și militari de la Administrația Prezidențială, din Parlament, Guvern, Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale, că tema propusă este de maximă actualitate în contextul geopolitic zonal și global actual.

Cred că este cazul să reiau, pe scurt, ce am publicat în Revista de Științe Militare nr.3/2015, cu scopul de a explica demersul meu și al altor autori în domeniul apărării țării.

„Plecând de la realitatea că apărarea țării, precum și Armata sunt de drept public și nu privat, iar prevederi clare din Constituție și din legislația specifică dau dreptul (și obligația) fiecărui cetățean al țării de a contribui direct sau indirect la întărirea capacității României de a se apăra, în caz de nevoie, am considerat că este potrivit ca acțiunile și procesele specifice să fie analizate și dezbătute și în cadrul Secției de Științe Militare din Academia Oamenilor de Știință din România (AOȘR).

Precizările sunt necesare pentru a răspunde nedumeririi și anxietății posibile, în rândul unor oficiali civili și militari, din unele instituții ale statului, care, considerându-se singurii deținători ai adevărului, mai întrebă uneori: „De ce se amestecă rezerviștii ăștia!?”

Răspunsul este simplu – se amestecă pentru că încă mai sunt cetățeni români, cu drepturi și îndatoriri cetățenești și, în mod sigur le pasă. Iar în cazul special al membrilor Secției de Științe Militare a AOȘR se adaugă cel puțin un motiv: printre membri se află trei foști șefi ai Statului Major General, șefi de direcții, profesori la instituții civile și militare de învățământ superior, precum și unii oficiali cu funcții importante ale statului român (Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Președinția României, etc.).

Adăugând faptul că toți dețin titlul de doctor și au ca experiență, activitate profesională și operă (cărți, manuale, studii, articole, comunicări) importante, atribute care le conferă capacitatea de analiză critică și expertiză în domeniul securității naționale și apărării țării,

aceștia pot oferi puncte de vedere obiective, nevirusate de influența intereselor politice și economice conjuncturale ale unor grupuri, mai mult sau mai puțin interesate de soarta țării.¹

Consider, pe baza faptelor cunoscute de opinia publică, inclusiv de militari, că în ultimii 31 de ani au fost și încă mai sunt momente și acțiuni ale unor responsabili civili și militari, care, au bagatelizat și desconsiderat domeniul complex al apărării, având desigur alte „priorități”.

2. O scurtă trecere prin cadrul legislativ și de reglementare, în vigoare, în acest moment (martie 2021).

Activitatea Ministerului Apărării Naționale și a structurilor componente. precum și organizarea acestora pentru îndeplinirea misiunilor specifice este reglementată de prevederi specifice ale Constituției României, de legi, Ordonanțe de Urgență, Hotărâri de Guvern și de unele documente de planificare și execuție a misiunilor care revin Armatei pe timp de pace, la război și în situații de urgență. Cele mai importante dintre aceste documente sunt disponibile, in extenso, pe site-ul MAPN, la capitolul **Legislație**².

Dintre documentele existente pe site-ul menționat mă voi opri doar la unele pe care le consider mai importante, prezentând doar unele extrase cu rol esențial în planificarea și realizarea, în practică, a sarcinilor privind apărarea țării.

Este vorba de:

- **Legea nr. 346, din 21 iulie 2006**, republicată în data de 2 noiembrie 2017, formă aplicabilă din 03 septembrie 2018, privind **organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale** (documentul are 25 de pagini);
- **Strategia Națională de Apărare a Țării** pentru perioada 2020-2024, aprobată prin Hotărârea nr. 22 a Ședinței Comune a Senatului și Camerei Deputaților din 30 iunie 2020 (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 574, din 1 iulie 2020). Documentul este

¹ General-maior prof.asoc.dr. Constantin MINCU, „Puncte tari și vulnerabilități interne și externe ale sistemelor și rețelelor de comunicații și informatice militare dezvoltate în Armata Română, în condițiile provocărilor de securitate actuale”, *Revista de Științe Militare* nr.3, 2015.

² Disponibil la <https://www.mapn.ro/legislatie/index.php>, accesat la 25 februarie 2021.

structurat în 5 capitole, având 217 articole, însumând 44 de pagini;

- **Strategia de Transformare a Armatei României**, cu prevederi până în anul 2025, structurată în 6 capitole (București 2007);
- **Carta Albă a Apărării (2020)**, document programatic, structurată în 6 capitole, având 52 de pagini.

Legile și celelalte acte normative au presupus un efort important de documentare, sintetizare, analiză și prognoză din partea specialiștilor care au participat, în decursul ultimilor ani, la elaborarea lor și la prezentarea unora dintre acestea spre aprobare Parlamentului României.

Din studiul atent al acestor acte rezultă un nivel de ambiție generos în structurarea apărării țării, astfel încât România să poată face față noilor provocări de securitate manifestate la nivel global și zonal.

Din punctul meu de vedere, în textele menționate sunt și prevederi exprimate într-un stil bombastic și excesiv de optimist, având în vedere resursele limitate pe care actuala clasă politică este dispusă să le aloce, având în vedere totuși și dimensiunea modestă a Produsului Intern Brut al României (PIB), în comparație cu majoritatea statelor membre NATO.

Să revedem câteva prevederi din Legea 346/2006, Republicată în Monitorul Oficial, Partea I, din 02.11.2017 (aplicabilă din 03.09.2018)³:

Articolul 1(2) - sistemul de structuri centrale, structuri și forțe ale Ministerului Apărării Naționale constituie Armata României, denumită în continuare Armata.

Articolul 13(1) - Statul Major al Apărării_asigură, conform legii:

- a) planificarea, organizarea, conducerea și operaționalizarea forțelor Armatei, ridicarea graduală a capacității de luptă și mobilizare a Armatei, planificarea și conducerea operațiilor la nivel strategic, inclusiv a celor din spațiul cibernetic, coordonarea activităților privind reziliența activităților în situații de criză în domeniul apărării și planificarea, organizarea și conducerea structurilor de rezistență armată pe teritoriul național, planificarea și managementul sistemului de comandă,

³ Legea 346/2006, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, 02.11.2017, aplicabilă din 03.09.2018.

control, comunicații, computere, informații, supraveghere și cercetare (C4I2SR) a sistemului logistic, planificarea armamentelor și implementarea mecanismului de implementare interinstituțională în domeniul apărării;

La prevederile din cele două articole menționate îmi permit câteva observații critice bazate pe realitățile din teren, din Armata Română, astfel:

- **dimensionarea Armatei la 75.000 de militari** (pe hârtie) și la aproximativ 65.000 în realitate este complet nesatisfăcătoare pentru a face față riscurilor și amenințărilor din zona din care facem parte. Nu se știe de ce încă nu sunt asigurate efectivele prevăzute la pace, menținându-se de ani de zile un deficit important;
- dimensionarea și pregătirea rezervei sunt nesatisfăcătoare, iar planul cu **rezerviștii voluntari** este un eșec;
- **sistemele C4I2SR sunt** încă un deziderat, cel puțin la Forțele Terestre. Ca de obicei, sunt planuri și proiecte, dar lipsesc voința și resursele;
- **în domeniul planificării armamentelor** sunt încă probleme majore în domeniul blindatelor și în cel al capacităților terestre și aeriene pentru a face față unor forțe importante de blindate ale unui potențial inamic;
- **sunt unele probleme** și în ceea ce privește rezervarea conducerii (puncte de comandă de rezervă, echipate corespunzător), dar și a personalului insuficient pentru a prelua conducerea forțelor în cazul unor distrugerii majore, cu pierderea vieții titularilor la comandă;
- **dimensionarea rezervei** de armament, muniții, carburanți, alimente și alte materiale este nesatisfăcătoare, iar pe teren, la unele categorii de produse sunt deficite mari, iar din producția internă nu se mai pot asigura, deoarece au dispărut capacitățile de producție ale fostei „industrii de apărare”.
- sunt și alte aspecte negative de semnalat, dar nu avem spațiul necesar.

În mod normal ar trebui ca periodic (semestrial, anual) cei responsabili de îndeplinirea obiectivelor menționate, în documentele relevante, să facă o analiză cinstită și corectă a gradului de îndeplinire a acestora.

În principiu ar trebui calificate cu „**îndeplinit**” sau „**neîndeplinit**” nefiind fezabilă formula utilizată cel mai des pentru a scăpa de răspundere, aceea de „**parțial îndeplinit**”.

Dacă legile și documentele programatice sunt aruncate în sertar, revenind în atenție peste un număr de ani când le vine rândul la upgradare, rezultatul pentru capacitatea reală de apărare a țării este nul. Nu cred că este o atitudine negativistă din partea mea, pentru că prezint cinstit aceste aspecte, ci o atitudine normală pentru un om căruia încă îi pasă de Armata în care a servit mulți ani.

În Capitolul III din Legea 346/2006, intitulat „Organizarea și funcționarea structurilor centrale” sunt prezentate aceste structuri și detaliate atribuțiile acestora. Simpla lectură a acestui capitol creează impresia de hidrocefalie, toate aceste structuri fiind încadrate cu un număr mare de oameni (civili și militari), în detrimentul forțelor luptătoare. Poate este doar o impresie.

În cuprinsul Legii 346/2006 (capitolul I și II) sunt prevederi clare privind asigurarea și menținerea capacității operaționale a Armatei, pentru îndeplinirea misiunilor specifice ce revin acesteia. Acest lucru presupune un buget rezonabil pentru nevoile de apărare. Este un lucru bun că partidele politice parlamentare s-au pus de acord cu asigurarea a 2% din PIB pentru apărare. Problema este că PIB-ul scade, iar certitudinea că dispune în mod real de 2% nu prea există. În plus, aprobarea Bugetului de Stat întârzie nepermis de mult (prin încălcarea legii), în fiecare an. Se pare că pentru 2021 se va stabili un record negativ, imputat în totalitate forțelor politice care compun actualul Guvern.

În acest context să dăm un exemplu:

- Să presupunem că Bugetul va fi aprobat în Parlament până la sfârșitul lunii martie 2021;
- Urmează trimiterea extraselor la Ordonatorii Principali, activitate care poate dura o lună;
- La rândul lor Ordonatorii Principali trimit extrase la ordonatori secundari și la alte structuri (încă o lună);
- Deci pot începe procedurile legale de achiziții cel mai devreme în luna mai. În România legislația confuză și cu prevederi depășite, în domeniu, duce la consumarea a 3-5 luni (asta dacă nu sunt contestații – lucru foarte rar la noi);

- Rezultatul este că 70% din licitații eșuează, fiind amânate pentru anul următor și tot așa.

Faptele menționate se petrec, ca o fatalitate, de 30 de ani, fără ca cineva să facă ceva. Pentru Armată și nu numai, efectele negative sunt majore, făcând din legi și acte normative o literă moartă. Dar poate chiar se dorește să se întâmple așa ceva.

În Capitolul II, articolul 22, se vorbește de sarcina „organizarea și conducerea activității de informare și relații publice la nivelul ministerului” (există și o Direcție în minister numită „de informare și relații publice”).

Cu tot regretul, se observă că sunt slabe reacții la atacurile dure executate de către unii politicieni, de armatele de troli (mulți la comanda unor forțe străine) și de către cetățeni români prost informați sau de rea credință.

Să luăm un exemplu:

- **La data de 22.02.2021 pe site-ul Hot News** a apărut știrea privind sosirea în țară, la Constanța, a sistemului „HIMARS”. Erau prezentate și mai multe fotografii;
- Au fost zeci de comentarii negative, multe dintre ele fiind calomnii și insulte la adresa Armatei și a militarilor ei (cam 70% comentarii negative), cum că afectează pensiile civililor, sănătatea și educația și că armata este inutilă și ar trebui desființată. Lăsând la o parte că mulți dintre atacatori sunt troli ghidonați din străinătate, sunt și suficienți „idioți utili” care își varsă năduful pe militari;
- La asemenea fenomen, MApN ar putea avea un răspuns adecvat. Până acum nu a avut așa ceva.

Se observă că și la cele mai banale știri despre armată apar cu regularitate atacuri violente, în mod sistematic fiind atacată problema salariilor și a pensiilor „nesimțite”. Toate acestea au rămas fără un răspuns bazat pe date reale.

Tot în Capitolul II, articolul 23, se prezintă obligația MApN privind „creșterea calității vieții personalului, asigurarea protecției sociale și a asistenței religioase, medicale, psihologice și juridice a personalului militar și civil, a răniților, invalizilor și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, în conformitate cu prevederile legale”.

Din datele care sunt publice rezultă că sunt probleme la toate punctele enumerate mai sus.

Să ne referim la câteva exemple:

- **Persoane din media și unii politicieni** atacă folosind date eronate pe tema salariilor și pensiilor militarilor (o fac cu rea credință, nu pentru că nu au informațiile corecte). Această campanie de dezinformare continuă induce în opinia publică reacții violente împotriva Armatei și a militarilor.
- În materie de „**pensii militare de stat**”, numite de răuvoitori „**pensii speciale**”, se alege cea mai mare pensie a unui magistrat militar, cu gradul de general, se speculează că toate ar fi la fel. Nimeni nu explică că acela are pensie potrivit reglementărilor din justitie.
- Acum doi ani, fostul ministru al muncii – Olguța Vasilescu – a publicat câteva tabele cu salariile de bază, pe categorii de personal. Am observat cu această ocazie că la funcții și grade echivalente, personalul din MApN primește 70% din salariile celor din M.A.I. Aici nu este vorba de invidie socială, ci de justa așezare a lucrurilor. A surprins și faptul că șeful Statului Major al Apărării are un salariu de bază la nivelul unui grefier de tribunal. Aceste fapte bazate pe cifre oficiale trebuie explicate cât mai des posibil, pentru că românii au obiceiul să uite repede, mai ales dacă au un interes.
- Se uită faptul că soldații și gradații angajați cu contract sunt plătiți la nivelul salariului **MINIM** pe economie, ei fiind totuși aproximativ 70% dintre militarii români. Personal consider acest fapt mizerabil pentru România, stat membru NATO.

Pentru a fi convingător prezint aici, pentru o informare corectă, fluturașul de salariu, pe luna ianuarie 2021, al unui caporal cu doisprezece ani vechime în armată:

Venit brut	3648
CIAS (25,00 %)	912
CASS (10,00 %)	365
Somaj (0,50 %)	0
Venit net	2371
Deducere personala pentru 0 persoane	0
Indemnizatii CM neimpozabile + pensie facultativa + alte deduceri	0
Alte sume impozabile + stimulent risc	0
Venit impozabil	2371
Impozit (10,00 %)	237
Solda neta	2134
Total retineri salariale	104
Norma hrana	952
Indemnizatie L168/2020	0
Total de plata	2982
Plata numerar	0
Depunere card	2982

Caporalul este căsătorit și are doi copii mici, soția neputând să se angajeze, mai ales acum în condițiile Pandemiei Covid-19. Ce viață decentă poate duce cu acest venit!?

Anul trecut, Institutul Național de Statistică a publicat un studiu în care afirma că pentru o viață decentă venitul pentru o familie cu patru membri ar trebui să fie de minimum 7800 de lei. De atunci însă prețurile au explodat la utilități, alimente, carburanți, medicamente etc.

Acum să vedem și cât câștigă un general de brigadă, cu toate sporurile (încă nedesființate). Iată datele din ianuarie 2021, total net – 10443 lei (din păcate nu am putut face rost de fluturaș, dar cei care nu cred se pot adresa MAPN).

Am prezentat datele de mai sus nu pentru a mă plânge, gândind că asta este acum și așa arată disprețul profund al clasei politice pentru militarii activi, în rezervă și în retragere, ci pentru a demonta minciunile sfruntate care circulă nestingherite, fără nici o reacție din partea oficialilor din MAPN.

La salariile menționate putem să înțelegem foarte clar și ce pensii militare de stat rezultă și cât de „nesimțite” pot fi acestea.

Am intenționat să mă refer, în continuare, mai pe larg, la documentele menționate care fac parte din legislația de bază și care reglementează activitatea la această dată, a Ministerului Apărării Naționale și a structurilor din subordinea acestuia, dar mă opresc aici. Oricine este interesat poate să intre pe site-ul MAPN «www.mapn.ro» și să tragă singur concluziile cu ce este bine, ce s-a făcut și ce mai rămâne de făcut pentru a avea o Armată credibilă, cu personal foarte bine pregătit și motivat, cu o înzestrare cu armament și tehnică de luptă moderne, pentru a face față provocărilor și amenințărilor care curg zilnic dinspre unele centre de putere profund ostile.

BIBLIOGRAFIE

- MINCU C., „Puncte tari și vulnerabilități interne și externe ale sistemelor și rețelelor de comunicații și informatice militare dezvoltate în Armata Română, în condițiile provocărilor de securitate actuale”, *Revista de Științe Militare*, nr.3/2015;
- MINCU C., „Evoluții geopolitice globale și regionale probabile în secolul XXI (I)”, *Revista de Științe Militare*, nr. 2/2013;
- MINCU C., „Evoluții probabile pe scena internațională pe termen scurt, mediu și lung”, *Revista de Științe Militare*, nr.4/2018;
- MINCU C., „Îngrijorări actuale justificate pentru elita politică și militară a României”, *Revista de Științe Militare*, nr.2/2019;
- MINCU C., „Haos geopolitic global”, *Revista de Științe Militare*, Nr.4/2019;
- MINCU C., „Turbulență geopolitică globală (I)”, *Revista de Științe Militare*, nr.2/2020;
- MINCU C., „Turbulență geopolitică globală (II)”, *Revista de Științe Militare*, nr.4/2020;
- Revista de Științe Militare, numerele din anii 2015-2020;
- Revista Geopolitica, numerele din anii 2015-2020;

- * Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale. Republicată în Monitorul Oficial (M.O.), Partea I, nr. 867 din 02 noiembrie 2017, formă aplicabilă la 03 septembrie 20128;
- * Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, aprobată prin Hotărârea nr.22 a Ședinței Comune a Senatului și Camerei Deputaților din 30 iunie 2020, publicată în M.O., Partea I, nr. 574, din 1 iulie 2020;
- * Strategia de Transformare a Armatei României, disponibilă la [https://www-mapn.ro/legislație](https://www.mapn.ro/legislație), accesat la 25 februarie 2021;
- * Carta Albă a Apărării, disponibilă la <https://www.mapn.ro/legislație>, accesat la 25 februarie 2021;
- * Alte documente ale MAPN, disponibile la <https://www.mapn.ro>.

